

Přijímejte jeden druhého

Rožnov, Střítež, 1.1.2015

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Ř 14, 1 – 23

Text: Ř 15, 7 *Proto přijímejte jeden druhého, tak jako Kristus ke slávě Boží přijal vás.*

Stojíme na začátku nového roku. Proto jsem pro své kázání zvolil text, které církev vybrala jako biblické heslo na rok 2015. Jeho zvěst je ovšem obsažena v celé 14. kapitole a polovině 15 kapitoly epístoly Římanům. V ekumenickém překladu je tento rozsáhlý oddíl nazvaný „vzájemná snášenlivost“. Dal by se však také nazvat „o křesťanské svobodě.“ Prozkoumejme nejprve dobové pozadí zmíněného textu a pak se věnujme jeho aktualizaci pro nás.

Apoštol Pavel zmiňuje jeden konkrétní problém prvních křesťanů. Řešili dilema, zda jíst či nejíst maso obětované modlám. O co šlo? Starověký systém obětování, který se stal v řeckořímském světě prvního století nejen středem náboženského, ale také rodinného a společenského života, spočíval v tom, že se božstvu odevzdávala v chrámu jen část oběti. Pak následovala kultická hostina, kdy se zbytek posvěceného jídla snědl buďto rovnou v prostorách chrámu nebo prostě doma. Někdy se zbylé potraviny dávaly na trh k prodeji. Pozvání na jídlo do chrámu nebo do rodiny představovalo běžnou součást společenského života a pro věřícího vystávala palčivá otázka, zda je přijmout. Dokonce i běžný nákup začal být pro upřímného křesťana problém, jelikož hodně masa, které se prodávalo na trhu, pocházelo z pohanských chrámů. A křesťané se ptali: má křesťanská hospodyně svobodu koupit obětní maso z pohanského chrámu, které bylo bez vady, a tudíž představovalo nejlepší maso na tržišti? Kromě toho se v chrámových prostorách pořádaly bezplatné hostiny, které byly pro chudé velmi potřebné. Jelikož mnoho křesťanů patřilo k nemajetným vrstvám, jednalo se o hodně praktický problém. A tak v církvi došlo k rozdělení názorů: jedna skupina ve jménu křesťanské svobody neviděla nic špatného v tom, že byl někdo pozván na kultické jídlo nebo chtěl koupit a sníst maso původně zasvěcené pohanskému božstvu. Oproti tomu druhá skupina věřících pocítovala odpor k jakémukoli spojení s modlárstvím, protože věřili, že démoni, skrývající se za modlami mohou mít stále zlý vliv na obětované jídlo, které je takto jakoby infikováno, a proto je pro křesťana naprosto nevhodné. To není jen dilema prvních křesťanů. Dovolím si první aktualizaci. I dnes mnozí křesťané řeší, co je slučitelné s křesťanstvím a co už ne. Některé skupiny křesťanstva dodnes řeší, co smí křesťan jíst a co jíst nesmí. Který den světit a který nesvětit. Nebo jestli např. v neděli chodit nakupovat a tím znesvětit den, který je oddělený pro Pána Boha nebo na tom nezáleží. Nebo jestli je třeba jóga pouhým tělesným cvičením nebo se tím křesťan nebezpečně otevírá podvědomému vlivu východních duchovních směrů. Nebo jestli bez výčitek stahovat nelegální software nebo mít z toho špatné svědomí. Jestli se může v církvi hrát jen na varhany nebo tam může znít i rocková muzika. Jestli přijímat na financování církve peníze z hazardu nebo ne. Ale to všechno jen naznačuji, s čím vším mohou mít křesťané problém, a nechci se pouštět do dalších konkretizací, protože bychom se v tom zamotali.

Apoštol však nevynáší soudy, co je a co není košer. On na tomto příkladu vysvětluje principy křesťanské svobody. A říká: „Bratra ve víře slabšího přijímejte mezi sebe, ale nepřete se s ním o jeho názorech. Někdo třeba věří, že může jíst všechno, slabý však jí jen rostlinnou stravu. Ten, kdo jí všecko, necht' nezlehčuje toho, kdo nejí, a kdo nejí, necht' neodsuzuje toho, kdo jí; vždyť Bůh jej přijal za svého. Kdo jsi ty, že soudíš cizího služebníka? O tom, zda obстоjí či ne, rozhoduje jeho vlastní pán. A on obстоjí, neboť Pán má moc jej podepřít. Někdo rozlišuje dny, jinému je den jako den. Každý necht' má jistotu svého přesvědčení. Kdo zachovává určité dny, zachovává je Pánu. Kdo jí, dělá to Pánu ke cti, neboť děkuje Bohu; a kdo nejí, dělá to také Pánu ke cti, neboť i on děkuje Bohu.“

Trochu nás děsí taková svoboda. Jakoby si každý mohl dělat, co chce. Není to však bezbřehá svoboda a už vůbec ne svévole. Je to svoboda víry. Určujícím prvkem je tu víra a vděčnost Pánu Bohu. Prožívání víry se však bude vždy lišit člověk od člověka. Ani uvnitř jedné církve, ani uvnitř jednoho sboru nenajdeme uniformní společenství, které by jako jeden muž věřilo stejně. Vždyť Kristus právě proto přišel, aby propustil vězněné na svobodu. Kde je Duch Páně, tam je svoboda. My bychom rádi měli vše nalinkované, určené, stanovené, definované. Je to jaksi pohodlnější a bezpečnější. Člověk ví, co se může a co ne. Ale zdá se, že největší hokej nám v tom dělá sám Kristus Pán. Německý biblista Ernst Käsemann k tomu trefně poznamenává, cituji: „Křesťany všech věků netrápí ze všeho nejvíc zákonictví, nedostatek víry či teologické spory. Nejvíce je trápí sám Ježíš. Ten totiž udílí svobodu tak štědře a nebezpečně, že lidé nevědí, co si s ní

počít. Kdykoli se Ježíš objeví na scéně, církev panikaří, neboť se bojí chaosu, který při jeho příchodu nastává. Proto chce spravovat tu svobodu, kterou Ježíš přináší, aby ochránila duše, jež jsou jí svěřeny. Svobodu pak udílí v homeopatických dávkách tam, kde se jí to zdá být potřeba. Církev si činí nárok, že je zástupkyní Ježíše na zemi, ve skutečnosti se ale často snaží být jeho nástupkyní. Když je konfrontována s jeho obrazem, otřásá se v základech. Církevní tradice a zákony se pokusily Ježíše ochočit. Dnes všechny církve těží nebo přežívají z toho, že se jim to podařilo.“

Křesťanská svoboda má trochu jiné hranice a omezení, než hranice předpisů, věroučných představ, dogmat a zákonů. Ty hranice stanovuje nic menšího než láska. Láska k bližnímu. Apoštol to píše takto: „Trápí-li se tvůj bratr pro to, co jíš, nežiješ už v lásce. Neuváděj tedy svým jídlem do záhuby toho, za nějž Kristus umřel!“ „Nesudme už tedy jeden druhého, ale raději posuďte, jak jednat, abyste nekladli bratru do cesty kámen úrazu a nepůsobili pohoršení.“ Moje svoboda tedy není bezbřehá, ale je ohraničena láskou k bližnímu. V 1. listu Korintským apoštol píše: `Všecko je dovoleno` - ano, ale ne všecko prospívá. `Všecko je dovoleno` - ano, ale ne všecko přispívá ke společnému růstu. Nikdo ať nemyslí sám na sebe, nýbrž ať má ohled na druhého!“

Co z toho plyne pro nás? To je shrnuto v biblickém heslu na tento rok: „Proto přijímejte jeden druhého, tak jako Kristus k slávě Boží přijal vás.“ Často se říká, že Kristus nás přijímá takové, jací jsme. Zkusme v tom Krista napodobit a přijímejte jeden druhého takového, jaký je. S jeho povahou, náturou, temperamentem, vírou a zbožností. Víím, není to lehké. Někdo má svou víru trochu úzkoprsejší, jiný rozmáčnější. Někdo tradičnější, jiný poněkud nekonvenční. V tom se můžeme lišit. Ale apoštolova výzva nemíří ke sjednocení názorů a pohledů, ale k tomu, abychom se vzájemně přijímali, respektovali, uznávali. U mě např. obraz vzájemného přijímání vyvolává představu otevřené náruče a vřelého obětí. Mít srdce na dlani a nabízet přátelství. Nebo to může znamenat vzájemné obohacení. Přijímání něčeho, co mi chybí, od toho druhého, který je jiný. Nebo přijímání jeho specifických projevů lásky a náklonnosti. Přijímat jeden druhého může mít i svou zvláštní podobu v přijímání těla Kristova při večeři Páně. A přitom mít na paměti, že tělo Kristovo, to je společenství těch různorodých bratří a sester kolem mě. A já je mám přijímat. I proto se večeři Páně říká přijímání. V 1. listu Korintským čteme: „Vždyť ten, kdo jí a pije a nerozpoznává, že jde o tělo Páně, jí a pije sám sobě odsouzení. Proto je mezi vámi tolik slabých a nemocných a mnozí umírají.“ Protože jeden druhého nepřijímáme. Protože se jeden o druhého nezajímáme. Protože na sebe zapomínáme. „Proto, přijímejte jeden druhého, tak jako Kristus k slávě Boží přijal vás.“ To je apoštolova výzva všem křesťanům, to je mé přání do nového roku vám, bratři a sestry, to je heslo církve, které nás má po celý rok provázet.

Modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty nás přijímáš takové, jací jsme, a vážíš si naší vděčnosti, ať už ji projevujeme jakkoliv. Prosíme, dej, ať stejně přijímáme i my své bližní. Dej, ať neodsuzujeme ty, kdo svoji svobodu pojímají na náš vkus příliš široce, nebo ať nepohoršujeme ty, jejichž víra je podle nás příliš rigorózní, přísná, nebo tradiční. Dej, ať nás pojí láska a společné vyznání, které sdílíme s křesťany napříč národy i dějinami. Amen.*

Přímluvná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, odevzdáváme ti dny, které jsou před námi. Vyznáváme, že ty jsi Pánem i nad tímto rokem. Ani v tomto roce se ti nic nevymkne z rukou. Ty jsi Pánem církve. Dej své církvi pevnou jistotu, že její budoucnost stojí na tobě a na tvé věrnosti. Dej, ať nás to zavazuje k odpovědné správě církve, ke službě tobě a bližním, k věrnému zvěstování evangelia do světa kolem nás. Kriste, ty jsi Pánem pánů a Králem králů. Dej, ať mocí tohoto světa pochopí, že se musí jednou ukázat před tvým trůnem a vydat počet ze svých činů. Ježíši, ty jsi Pánem tohoto světa. Dej, ať tam, kde je hlad, bída a utrpení poznají tvoji laskavou tvář, otevřenou náruč, štědrá ruku a tvé milující srdce. Pane, ty jsi to slovo, kterým byly stvořeny věky. Dej, ať tvé stvoření více nechradne, ale s nadějí vzbliží k tobě, ke svému Spasiteli a Vykupiteli. Pane Ježíši Kriste, chválíme a vyvyšujeme tvé svaté jméno, neboť ty s Otcem i s Duchem svatým žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.*